

ПРОГРАМА

ЗА

ОВЛАДЯВАНЕ ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ДУПНИЦА

2014 – 2019 г.

гр. Дупница
2014 г.

Настоящата Програма
за овладяване популацията на безстопанствените кучета
на територията на община Дупница
е в изпълнение на разпоредбите на
Закона за защита на животните, Закона за
ветеринарномедицинската дейност и Наредба № 41 за
изискванията към обекти, в които се отглеждат, развъждат и/или
предлагат домашни любимци с цел търговия, към пансиони и
приюти за животни.

СЪДЪРЖАНИЕ:

Използвани съкращения.....	4
I. Въведение.....	5
II. Нормативна база.....	6
1.Международно законодателство, световни практики и препоръки.....	6
2.Национално законодателство.....	7
3.Местна нормативна уредба и други документи.....	8
III. Географска характеристика.....	8
IV. Съществуващо положение.....	9
1. Описание на дейността на общината от приемане на „Програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Дупница”, 2008 г. до момента.....	9
2. Данни за популацията на територията на общината.....	13
3. Популация на безстопанствените кучета.....	13
4. Причини за наличието на безстопанствени кучета.....	14
5.Проблеми, свързани с безстопанствените кучета.....	16
V. Цел и задачи на програмата.....	17
1. Цел на програмата.....	17
2. Задачи на програмата.....	17
VI. Мерки за овладяване на популацията на безстопанствените кучета.....	17
VII. Начини за изпълнение на предвидените мерки.....	18
1.Система за регистрация и контрол на домашните кучета.....	18
2.Организация на работния процес и условията в Приюта за безстопанствени кучета, съгласно изискванията на Закона за защита на животните.....	20
3. Съвместна работа с ветеринарните лекари на територията на общината.....	27
4. Осиновителни кампании.....	29

VIII.Сектори, с които ще се осъществява Програмата.....	29
1. Местна власт.....	29
2. Ветеринарни специалисти.....	30
3. Неправителствени организации.....	30
4. Регионални медии.....	31
5. Граждани на Дупница.....	32
IX. Програма за намиране на нови собственици на настанените в общинския приют кучета и система за информиране на обществеността за животните, включени в Програмата, които се предлагат за отглеждане.....	32
X. Очаквани резултати от реализиране на Програмата.....	34
1. Качествени промени.....	34
2. Количествени подобрения.....	34
3. Критерии за отчитане изпълнението на Програмата.....	34
XI. Необходими средства и ресурси за изпълнение на Програмата.....	35
1. Финансиране.....	35
2. Човешки ресурс.....	35
3. Време за изпълнение.....	35
XII. Контрол по изпълнение на Програмата.....	36
Дефиниции.....	37
Използвана литература.....	39

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ

БАБХ – Българска Агенция по безопасност на храните

ЗВМД – Закон за ветеринарномедицинската дейност

ЗЗЖ – Закон за защита на животните

ЗМСМА – Закон за местното самоуправление и местната администрация

ЗЮЛНЦ – Закон за юридическите лица с нестопанска цел

МПС – Моторно превозно средство

НПО – Неправителствена организация

ОДБХ – Областна Дирекция по безопасност на храните

СОЗЖ – Световна организация за здравеопазване на животните

СЗО – Световна здравна организация

I. ВЪВЕДЕНИЕ.

През последните години значително се е увеличил броят на безстопанствените кучета в национален мащаб, което води до рискове за здравето на хората, поставя под съмнение хуманното третиране на животните и съвременния облик на България. За да се реши проблемът с бездомните кучета на първо място е необходимо да се приложи единен метод във всички населени места на територията на страната и да се следват комплексните мерки, определени от Световната здравна организация: кастрация и връщане по места на социализирани кучета, които се поемат за угрижване от страна на граждани, организации и общини.

Изчислено е, че при правилно приложение на избор от мерки в зависимост от числеността на популацията, броят на кучетата се свежда до минимум в период от 3 до 5 години.

Със Закона за защита на животните /ЗЗЖ/ се възлага на общините да разработват Програми за овладяване популацията от безстопанствени кучета. Настоящата програма е изготвена на основание чл. 40, ал. 1 и ал. 2 от ЗЗЖ и обхваща периода 2014 – 2019 година. Разработването и прилагането на Програмата се налага, тъй като проблемът с безстопанствените кучета е сериозен за обществото с многостранни измерения (хуманно-медицински, ветеринарномедицински, социално-битови, икономически и екологични), както и поради факта, че взетите през годините мерки в изпълнение на Закона за ветеринарномедицинската дейност се оказват недостатъчни и все още не може да се намери цялостно и трайно решение.

II. НОРМАТИВНА БАЗА.

1. Международно законодателство, световни практики и препоръки.

- Европейска конвенция за защита на животните-компаньони № 125 от 1987 г.

Член 12 - Намаляване броя на скитащите животни. Когато една страна смята, че броя на скитащите животни представлява проблем за нея, тя трябва да вземе необходимите законодателни и/или административни мерки, за да намали този брой, чрез методи, не причиняващи болка, страдания и страх, които могат да бъдат избегнати.

а) тези мерки трябва да включват изискванията, че: I. ако тези животни трябва да бъдат залавяни, това трябва да става в минимум физически и душевни страдания, съобразно природата на животното; II. независимо дали заловените животни ще се приютяват или ще се убиват, това трябва да бъде съобразено с принципите, заложиени в тази Конвенция.

б) страните се ангажират да предвиждат: I. трайна идентификация на кучетата с подходящи средства, които причиняват само леки и моментни болки, страдания или страх, като татуирането, придружено с вписване на номера, както и името и адреса на собствениците; II. ограничаването на не планираното развъждане на кучетата, насърчавайки тяхната стерилизация; III. насърчаване на лицата, намерили скитащо куче да сигнализират на компетентната власт.

- Световна здравна организация, Експертен комитет по беса, Осми доклад, Женева 1992 г., Серия № 824 – Извлечения от научни студии на СЗО върху контрола на популацията на кучетата.

Изследване, проведено от Световната здравна организация между 1981 - 1988 г. в рамките на AGFUND/WHO проект за контрол над беса по хората и кучетата в развиващите се страни, показва, че програмите за отстраняване на кучета (при които безстопанствените кучета са заловени и хуманно убити) са неефективни, както и скъпо струващи.

Няма доказателство отстраняването на кучета някога да е имало значим ефект върху плътността на популацията. Възпроизвеждаемостта на кучетата е толкова голяма, че дори и най-високите регистрирани степени на отстраняване лесно се компенсират от съответно увеличената степен на оцеляване.

Признати са три практически метода за регулиране на кучешката популация: ограничение на движението, въздействие върху средата и контрол над възпроизвеждането.

- Световна здравна организация /СЗО/, Консултация върху приложимостта на глобален контрол и елиминиране на градския бяс, Женева 11-13 Декември 1989, VPH/93.116

Сред петте базисни елемента на всяка програма за контрол на градски бяс по кучетата (силна ваксина, масова ваксинация, регулиране на кучешката популация, лабораторна диагностика и епидемиологично наблюдение) ефективната ваксинация е от решаващо значение.

В сравнение с кампаниите за ваксинация, кампаниите за елиминация на кучета са изключително безрезултатни.

2. Национално законодателство.

- Закон за защита на животните – в сила от 31.01.2008 г., обн. ДВ, бр.13 от 08.02.2008 г., изм. и доп., бр. 92 от 22.11.2011 г.

Чл. 1. (1) Този закон урежда защитата на животните и механизмите за нейното осъществяване. (2) Защитата на животните се изразява в опазване на техния живот, здраве и добро състояние, предпазването им от нехуманно, жестоко и особено жестоко отношение, осигуряване на подходящи грижи и условия за живот, съобразени с техните физиологични и поведенчески особености.

Чл. 40 (4) Мерките за овладяване на популацията на безстопанствените кучета се осъществяват в регистрирани подвижни или стационарни амбулатории от общините или организациите за защита на животните. (5) Организациите за защита на животните, регистрирани по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел, участват при изготвянето и могат да участват при изпълнението на програмите по чл. 40, ал. 1.

- Закон за ветеринарномедицинската дейност – Обн., ДВ, бр. 87 от 1.11.2005 г., в сила от 1.05.2006 г., изм. и доп., бр. 82 от 26.10.2012 г., изм., бр. 97 от 7.12.2012 г., изм. и доп., бр. 7 от 25.01.2013 г., изм., бр. 15 от 15.02.2013 г., изм. и доп., ДВ. бр. 99 от 15 Ноември 2013г.

Чл. 1. Този закон урежда обществените отношения, свързани с осъществяването, управлението и контрола на ветеринарномедицинската дейност, и въвежда принципите на ветеринарното законодателство на Европейския съюз и Световната организация за здравеопазване на животните (СОЗЖ).

- Наредба № 23 от 17 май 2002 г. за профилактика и борба с болестта бяс при животните – издадена от Министерството на земеделието и горите, обн. ДВ. бр.55 от 04.06. 2002 г.

Чл. 1. С тази наредба се определят : 1. мерките за предпазване,ограничаване и ликвидиране на болестта бяс при животните; 2. методите за диагностика на заболяването; 3. задълженията на ветеринарномедицинските органи и на физическите и юридическите лица при прилагането на мерките и методите по т. 1 и 2.

3. Местна нормативна уредба.

- Наредба за обществения ред и опазване на общинските и други имоти за общо ползване на територията на община Дупница, приета с Решение № 165/30.10.2008 г. на Общински съвет – Дупница.
- Наредба за определянето на местните такси и цени на услуги и администрирането им на територията на Община Дупница, приета с Решение № 235/20.12.2013 г. на Общински съвет – Дупница.
- Наредба за регистрация и отглеждане на кучета на територията на Община Дупница, приета с Решение № 168/10.04.2009 г. на Общински съвет – Дупница.

III. ГЕОГРАФСКА ХАРАКТЕРИСТИКА.

Дупница е град разположен в югозападна България, в северозападното подножие на Рила планина, на изток от Коневска планина и на юг от Верила. Градът е административен център на община Дупница, която се включва в обхвата на област Кюстендил. Територията на община Дупница е 359 км², които представляват 0,32 % от територията на Република България. На изток община Дупница граничи с общините Самоков и Сапарева баня, на запад –с община Бобов дол, на север с община Радомир и на юг с общините Бобошево и Рила.

Фиг.1. Снимка на част от град Дупница

IV.СЪЩЕСТВУВАЩО ПОЛОЖЕНИЕ.

1. Описание на дейността на общината от приемане на „Програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Дупница”, 2008 г.

От 1 август 2008 г. на територията на община Дупница започва да функционира приют за безстопанствени кучета с 10 броя клетки и с екип от 5 човека. Екипът е преминал курс за хуманно отношение към животните, проведен на 3 октомври 2008 г. в РВМС гр. Кюстендил (сега ОДБХ) от лектор – доц. Илиев от Ветеринарния факултет към Лесотехническия институт, гр. София и са получили съответните удостоверения за успешно завършване.

Приюта за безстопанствени кучета в гр. Дупница е регистриран по реда на чл. 137 от Закона за ветеринарномедицинската дейност. Издадено е Удостоверение за регистрация на животновъден обект № 1630/28.10.2008 г. и е вписан в регистъра на животновъдните обекти на ОДБХ гр. Кюстендил, с ветеринарен регистрационен № 2600-0400.

Уловът на безстопанствени кучета се извършва по предварително изготвен график, съобразен с минималния брой дни за престой в обекта на заловените животни и

необходимостта от осъществяване на последващо залавяне на обработени вече животни за обезпаразитяване и реваксинация.

Залавянето, транспортирането и последващите манипулации с животните в комплекса се осъществяват съгласно регламентираното в Закона за защита на животните.

През същата година са приети както “Програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Дупница” така и “Наредба за регистрация и отглеждане на кучета на територията на Община Дупница”. В резултат на това започва да се води и регистър за кучетата.

През 2009 г. дейността на приюта гр. Дупница се състои в изпълнение на Програмата на Общината за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията ѝ, чрез кастрация на мъжките и женските екземпляри. През годината в приюта неколkokратно е бил извършван текущ и периодичен ремонт на клетките от обслужващия персонал.

За животните в реанимационния период след операция за есенно-зимния сезон е предоставен фургон, който е оборудван с нужните материали, ел. захранване и отопление.

Трупотransпортването се извършва редовно след съответна заявка от Приюта до Екарисаж “Брамас-96” АД, гр. Шумен.

Въпреки тежката финансово-икономическа криза през 2010 година, Приютът за безстопанствени кучета към община Дупница изпълнява програмата на Общината за филтър на остри заразни заболявания по кучетата и недопускане превръщането им на опасни зоонози, засягащи животните и хората.

През средата на 2010 г. Приюта бе обект на обследване от представители на фондация “Четири лапи” и инспектори от ОДБХ – гр. Кюстендил. Направена бе цялостна проверка на работата на Приюта и неговия отговорник.

В края на месец Януари 2011 г. изтече срока, регламентиран с § 5 от ЗЗЖ, в който се казва че „в тригодишен срок от влизането в сила на закона, общинските съвети и кметовете на общини осигуряват настаняването на безстопанствените животни в приютите по чл. 41, ал. 1 от ЗЗЖ”, т.е. след тази дата всички безстопанствени кучета трябва да са изтеглени от улиците в приюти. Тази законова разпоредба предполага, че работата за три години по изпълнение на общинските програми по чл. 40, ал. 1 от ЗЗЖ ще доведе до окончателно решаване на обществено значимия въпрос за наличие на безстопанствени животни.

Видно обаче е, че в Дупница, а и на национално ниво този проблем не е решен, въпреки усилената работа в тази посока. Предвид даденото в ЗЗЖ определение за „овладяване на популацията” - научнообосновано регулиране на популацията на безстопанствените животни, което позволява контрол над броя им и цели освобождаването на улиците от тях, е видно, че този процес в Дупница е недовършен. Отчитайки и някои биологични особености при кучетата, като например продължителността на живот при тях, това е процес който не би могъл да даде категорични, видими, положителни резултати само за три годишен период. Необходимо е още време за работа по метода накратко наречен „КАСТРИРАЙ И ВЪРНИ”, и то масово, както в община Дупница, така и във всички общини в страната. В противен случай, изграждането на приюти и настаняването на животни в тях ще се окаже едно изпълнено нормативно задължение, но и в същото време - една икономически необоснована инвестиция на този етап.

Тежката финансова криза и организационни причини съпътстваха работата на Приюта през 2011 г. – главно през второто полугодие, когато намаля броя на хванатите безстопанствените кучета в района на общината. В резултат на всичко това се наблюдаваше рязко увеличение на популацията им и наблюдаването им на групи през сутрешните и вечерните часове.

Въз основа на годишен доклад на д-р Ангел Ангелов за 2012 г., на територията на община Дупница се наблюдава увеличение на броя на безстопанствените кучета, като зачестиха случаите с нападнати граждани на територията на общината.

От създаването на приюта до края на 2013 г. през него са преминали общо 899 броя безстопанствени кучета по данни на отговорника на Приюта – д-р Ангел Ангелов.(Фиг. 2)

Фиг.2. Преминали през приюта безстопанствени кучета за всяка година

През 2013 г. Община Дупница сключи договор с “НИ-9” ЕООД, гр. София за събиране, транспортиране и унищожаване на опасни отпадъци, генерирани в резултат на ветеринарната дейност на Приюта за безстопанствени кучета – Дупница. През същата година таксата “притежаване на куче” е включена в системата за плащане на местни данъци и такси, чрез попълване Декларация в деловодството на Община Дупница. Въведена е и нова такса в Наредбата за определяне на местните такси и цени на услуги и администрирането им на територията на община Дупница – такса за регистрация, която е в размер на 5 лв. В края на годината са попълнени и изпратени до БАБХ, гр София необходимите документи за издаване на лиценз за кратки пътувания на пригодената кола за залавяне на безстопанствените кучета. В резултат на което бе издаден Лиценз с № 0679/12.12.2013 г. от Директора на БАБХ.

В Таблица 1 са представени обобщени данни за кастрирани, осиновени, евтаназирани, докарани трупове на кучета, преминали кучета през приюта и др.

Таблица 1. Данни за безстопанствени кучета в общинския приют за всяка година

		2008 г.	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	общо
Брой преминали кучета		129	202	112	86	161	209	899
Кастрирани кучета	Ж.	37	65	42	24	46	55	269
	М.	48	81	34	26	48	54	276
Докарани кучета за екарисаж		12	8	-	-	2	3	25
Осиновени кучета		10	16	12	7	11	12	68
Лица по надзора		-	9	9	6	20	47	91
Евтаназирани кучета		38	57	29	34	46	98	302
1.агресивни 2.болест 3.старост и ПТП		14	7	9	8	27	41	106
		12	21	12	9	14	38	106
		12	29	8	17	5	19	90
Отказ от собствениците да ги гледат		5	17	5	17	18	34	96

2. Данни за популацията на територията на общината.

Община Дупница обхваща град Дупница и селата Бистрица, Самораново, Яхиново, Червен брег, Крайници, Джерман, Кременик, Дяково, Крайни дол, Баланово, Палатово, Пиперево, Делян, Грамаде, Блатино и Тополница.

Определянето на точния брой на бездомните кучета е задължително условие при планирането и провеждането на всички мерки и програми за намаляване на тяхната популация. Установяването на техния брой по населени места и идентифицирането на най- рисковите територии е важно за това къде трябва да бъдат насочени усилията приоритетно.

По данни предоставени от кметствата по населени места (с. Грамаде, с. Самораново, с. Крайници, с. Крайни дол, с. Червен брег, с. Джерман, с. Бистрица, с. Пиперево) общият брой на отглежданите кучета е 720 бр., независимо от пола им. В това число се включват дворни, домашни и кучета- пазачи.

Трудно е да се определи броя на безстопанствените кучета по селата на територията на община Дупница, тъй като много от населението им ги пускат по улиците безконтролно. Около 110 са безстопанствените кучета на територията на град Дупница, според извършено преброяване от ученици от Професионалната Гимназия по хранително-вкусова промишленост по време на практика в Община Дупница. За да се изпревари възстановяването на популацията, $\frac{2}{3}$ от тези животни трябва да бъдат кастрирани – половината върнати по места, а останалите настанени в общинския приют. Останалите некастрирани животни ще успеят да възстановят част от популацията. Веднъж стартирала програмата не трябва да се прекъсва, в противен случай броят на некастрираните кучета отново ще се увеличи.

3. Популация на безстопанствените кучета.

Кучето достига полова зрялост на 7-8 месечна възраст, ражда 2 пъти годишно средно по 5 до 8 кученца. Очевидно е, че само няколко изгонени домашни кучета са в състояние за кратко време бързо да увеличат броя на безстопанствените кучета. Ако не се вземат навременни мерки, броят им нараства докато достигне определен максимум. Този максимум се нарича “носителен капацитет на средата” и зависи от условията ѝ – количество храна, вода и възможности за подслон. При достигане на “носителния капацитет на средата” раждаемостта и смъртността на безстопанствените кучета се изравняват, което означава, че броят им не се увеличава. Ако в тази ситуация се

предприеме само отстраняване на безстопанствените кучета ще се предизвика освобождаване на ниши, които за кратък период ще бъдат заети от други кучета – новородени или мигриращи т.е. ще се наблюдава временно намаляване броя на безстопанствените кучета, последвано от възстановяване, пак намаляване и възстановяване – един цикличен и непрестанен процес.

Когато безстопанствените кучета се кастрират и след това се връщат по обитаваните от тях места не се освобождават ниши, тъй като кучетата се връщат на местата, от където са взети за гратисния период, необходим за блокиране на раждаемостта. Този гратисен период позволява паралелно да се наложи контрол и върху домашните кучета, включващ регистрация и стерилизация на част от тях.

Единственият ефективен подход за установяване на контрол върху кучешката популация е чрез:

- прилагане на кастрация, обезпаразитяване, ваксинация срещу бяс и трайна маркировка на неагресивните безстопанствени кучета и връщането им по обитаваните от тях места на част от кучетата и настаняването в приюта на останалите;
- регистрация на домашните кучета и популяризиране на ползите от кастрацията им с цел установяване на контрол върху размножаването и предотвратяване на евентуалното им изоставяне.

4. Причини за наличието на безстопанствени кучета.

Възникналият проблем с безстопанствените кучета на територията на Община Дупница все още не е решен поради редица причини, а именно:

4.1. Липса на контрол върху популацията на домашните кучета.

Популацията на безстопанствените кучета е пряко свързана с увеличаване на броя на домашните кучета и липсата на контрол за тяхното размножаване, както и изоставянето им от страна на собствениците. Констатирана е недобра информираност на гражданите от ползите от кастрацията на домашните любимци.

Безотговорното отношение на част от хората към поколението на техните кучета – домашни любимци, допускане на неконтролно размножаване и изоставяне на кучетата – пазачи по строежи, вили и др. са основна предпоставка за увеличаване популацията на безстопанствени кучета.

С цел регламентиране на правилата за отглеждане и притежаване на домашни любимци и на основание чл. 44, ал. 1, т. 8 и ал. 2 от ЗМСМА, чл. 178 и чл. 133 от ЗВМД и ЗЗЖ с Решение № 168/10.04.2009 г. на ОбС гр. Дупница е приета Наредба за регистрация и отглеждане на кучета на територията на Община Дупница.

Всеки собственик е длъжен да направи административна и ветеринарномедицинска регистрация на домашното си куче и да го декларира. Съгласно чл. 39 от Закона за защита на животните /ЗЗЖ/ собствениците на кучета, които поставят микрочип на своето куче са освободени от данък за първата година от неговото поставяне. Ако кучето е кастрирано или е ловно, собственикът се освобождава от такса по чл. 175 от ЗВМД, но е задължен да го регистрира.

Съществуването на безстопанствени кучета в дадено населено място се благоприятства също и от осигуряването на хранителен ресурс, вода и подслон. Като се отчитат основните фактори, определящи наличието на бездомни кучета на дадена територия като относително по- рискови могат да се посочат районите, в които:

- не е предложено добро решение с битовите отпадъци;
- съществуват хранителни отпадъци, които целенасочено се осигуряват от гражданите;
- съществуват условия за задържане на застояла вода;
- съществуват изоставени и порутени постройки.

Животните се заселват на местата, където има изхвърлени и задържани отпадъци. Именно изхвърлянето на отпадъците на открито като източник на храна се явява обща характеристика на районите, в които има висока популация от бездомни животни. Проблемът се отежнява и от ниската култура при отглеждането на домашните животни.

Многото случаи на хранене на безстопанствени кучета с остатъци от храна е допълнителна предпоставка за пренос на заразни болести и агресивно поведение от животните.

4.2. Липса на образование за хуманно отношение към животните и грижите, от които се нуждаят.

Много често собственикът не е подготвен за проблемите, съпровождащи отглеждането на едно куче, в резултат на което при възникнали трудности може да го изостави.

4.3. Липса на адекватно и цялостно законодателство, а именно:

- съществуващата законова регламентация не позволява да се формира национална политика и цел за постигане на стройна система от мерки, която да допринесе за решаване на проблема в цялост;
- няма добра координация в действията на БАБХ, общините и неправителствените организации за защита на животните.

5. Проблеми, свързани с безстопанствените кучета.

Нарастващият брой на безстопанствените кучета като цяло в страната и в частност в община Дупница води до:

5.1. Здравни рискове за хората, тъй като:

- безстопанствените кучета създават риск от ухапване и застрашават живота и здравето на хората и могат да бъдат предпоставка за възникване на пътно-транспортни произшествия;
- безстопанствените кучета са преносители на болести, опасни за човека – бяс, ехинококоза /кучешка тения/, бруцелоза, микроспория, демодекоза и др.

5.2. Създаване на дискомфорт на населението, поради това, че:

- много хора се страхуват от кучета;
- през нощта, шумът създаван от животните смущава гражданите;
- животните са една от причините за замърсяване на селищната среда.

5.3. Риск за безстопанствените кучета, тъй като:

- кучетата страдат от различни болести, глад и студ;
- много от безстопанствените животни биват измъчвани, малтретирани и дори убивани от граждани;
- тежкото положение на безстопанствените кучета травмира хората, които обичат животните.

V. ЦЕЛ И ЗАДАЧИ НА ПРОГРАМАТА.

1. Цел на програмата.

Чрез прилагане на комплекс от мерки да се овладее популацията на безстопанствените кучета на територията на община Дупница, постепенно да се намали техния брой до количества, гарантиращи безопасността и здравето на хората, комфорта на градската среда и европейския имидж на град Дупница, след което периодично да се изтеглят и настанят в приют.

2. Задачи на програмата.

- Овладяване популацията на безстопанствените кучета до трайно изчезване на явлениято “безстопанствено куче”.
- Завишаване контрола върху отглеждането на домашните кучета.
- Намаляване до минимум рисковете от разпространение на зоонози (заболявания, които се предават от животните на хората).
- Стимулиране гражданската активност при решаване на поставените проблеми.

VI. МЕРКИ ЗА ОВЛАДЯВАНЕ НА ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА – СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА.

Мерките за овладяване на популацията на безстопанствените кучета се осъществяват в Приюта за безстопанствени кучета и в Общината, чрез:

- Система за регистрация и контрол на домашните кучета.
- Организация на работния процес и условията в Общински приют за безстопанствени кучета - Дупница, съгласно изискванията на Закона за защита на животните.
- Образователна и информационна дейност.
- Съвместна работа с ОДБХ, НПО, ветеринарни лекари, медии и граждани.

VII. НАЧИНИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕДВИДЕНИТЕ МЕРКИ.

1. Система за регистрация и контрол на домашните кучета.

За успешното изпълнение на Програмата е необходимо да се разполага с точна информация както за броя на безстопанствените кучета, така и за броя на домашните кучета на територията на общината. Често пъти нежеланите животни са потенциални скитащи по улиците такива.

Разполагайки с регистър с достатъчна база данни, осъществяването на контрол по спазване изискванията на ЗЗЖ спрямо собствениците на кучета, ще бъде значително завишен и по- ефективен. Значително ще се повиши и събираемостта на таксата “притежаване на домашно куче”, особено чрез информиране на жителите по интернет поща.

Законът за ветеринарномедицинската дейност и Законът за защита на животните регламентират двете стъпки за регистрация на домашните кучета:

1.1 Ветеринарна регистрация – тя се извършва по реда на чл. 174 от ЗВМД.

При навършване на 4- месечна възраст или в 7- дневен срок от придобиване на куче над тази възраст собственикът на домашно куче регистрира своя домашен любимец при лицензиран ветеринарен лекар, който издава ветеринарен паспорт на кучето, поставя ваксина срещу бяс и в заведен Регистър /национална електронна база данни/ ветеринарният лекар попълва база данни за кучето и собственика. В базата данни се въвеждат: име на страната на произход на кучето; име, пол, цвят и порода; дата и място (адрес) на раждане на кучето; адрес, име на собственика; данни на ветеринарния лекар, поставил чипа; датата на поставяне на чипа или татуировката; извършени ветеринарно-медицински манипулации; кастрация на кучето. Когато чипът или татуировката е поставен от ветеринарен лекар, който няма достъп до базата данни, той попълва данните на хартиен носител и ги предава в регионалната ветеринарномедицинска служба, на чиято територия практикува. При неспазване на това изискване, ветеринарният лекар се наказва с глоба по ЗЗЖ. Не се допуска преглед на домашно куче при ветеринарен специалист, ако неговият собственик не представи документ за платена “такса за притежаване на куче” в общината и/или ветеринарен паспорт.

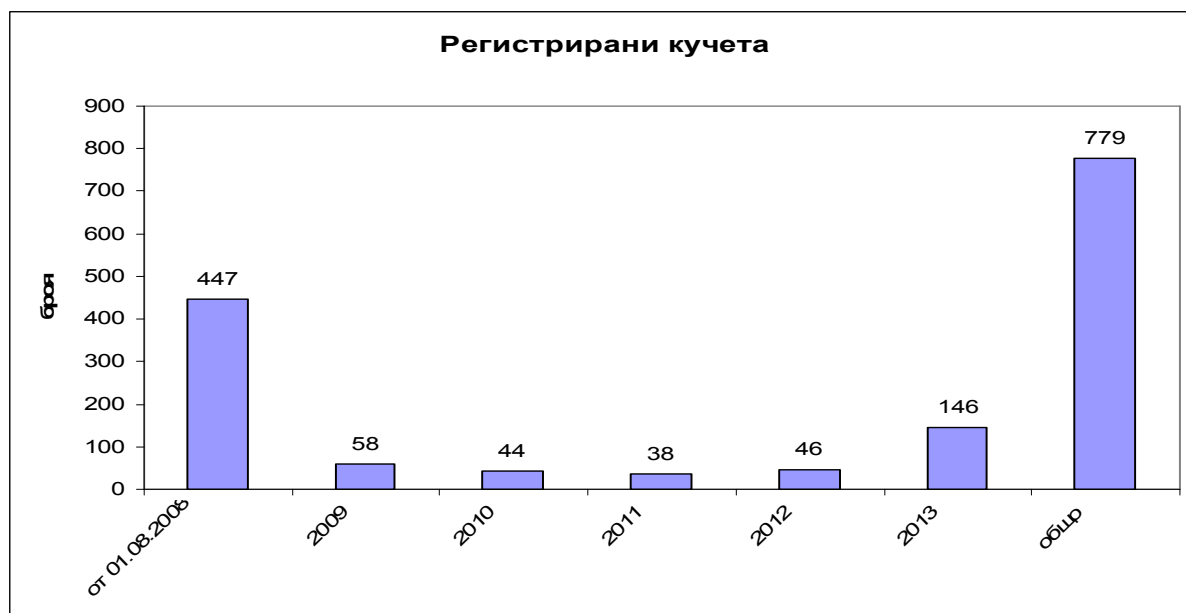
1.2. Административна регистрация – тя се извършва в Общината.

Изисква се от собственика на кучето след издаване на ветеринарномедицинския паспорт, да представи същия в общинската администрация за извършване на регистрация (заплащане на такса за регистрация в размер на 5 лв и такса за

притежаване на куче в размер на 10 лв., освен в случаите когато кучето не е освободено по закон от заплащане на тази такса) и за издаване на съответното разрешително.

По отношение административната регистрация на домашните кучета, Община Дупница има значителен опит, тъй като още в средата на 2008 г. се води такъв регистър. В него се описват името и адреса на собственика на кучето, името и отличителните белези на животното, паспортни данни на кучето, отразява се заплащането на такса за регистрация и пререгистрация и пр. Тоест системата е вече създадена. Необходимо е да бъде подобрен обмена на информация между ветеринарните лекари и общината. Необходимо е да се засили контролът от страна на администрацията по реда на глава втора от ЗЗЖ.

Регистрирани от началото на 2013 г. до края на месец Декември са 146 броя домашни кучета.

Фиг. 3. Регистрирани домашни кучета в Общината за всяка година.

Контролът върху домашните кучета е необходим и за преодоляване/предотвратяване и на друг сериозен проблем – кучето и скитащото, и домашното е основен преносител на редица заразни и често с летален край болести и инфекции.

Необходимо е да се създадат условия за собствениците на домашни кучета за разхождането на животните извън дома - да се изгради мрежа от обособени и добре оборудвани места за свободно разхождане на домашни кучета на територията на община Дупница.

Поощрени от условията, които общинската администрация ще предостави за домашните кучета, собствениците им сами ще започнат да полагат повече грижи за своя любимец, ще се интересуват повече за болестите и заразите, които пренасят кучетата и как да се предпазват от тях, ще имат стимул да се запознаят с нормативните изисквания към тях. Като собственици на домашни кучета, ще се съобразяват с тези изисквания и ще ги спазват, като по този начин ще бъдат и по-добре информирани, ще научат за ползата от кастрацията (за здравния статус на животното и за отпадане ангажимента от заплащане на такса “притежаване на куче”) и пр.

2. Организация на работния процес и условията в Приюта за безстопанствени кучета - Дупница, съгласно изискванията на Закона за защита на животните.

За обслужване на Общинския приют за безстопанствени животни са назначени служители, с конкретни длъжностни характеристики и са подчинени на Кмета на общината. Приюта се стопанисва от Общината.

Сформирани са следните екипи:

- екип за улов на скитащи кучета от територията на Община Дупница, като екипът има задължение да приема спешни и неотложни случаи – по сигнали на граждани и фирми, за набавяне храна за кучетата, доставка на медикаменти и консуматици, за събиране труповете на умрели кучета;
- екип, полагаш грижи за настанените в приюта кучета.

Работа на екипа за грижи по настанените в приюта кучета:

- Грижите по животните в приюта и поддържането/хигиенизирането на обекта, започва с подготовката на храната за настанените животни, хигиенизиране (миене, метене) на клетките, помощ на ветеринарния лекар при визитация на всички кучета, настанени в приюта, размятане на кучетата (от карантинните клетки в индивидуалните клетки от стационара).
- Хигиенизирането обхваща целият обект и е с по-голяма продължителност във времето от работния ден.

Събиране на труповете на умрели кучета:

При получени сигнали за наличие на труповете на умрели кучета, екипът за залавяне се отзовава на посочения адрес в рамките на деня, в който е постъпил сигнала.

Оборудване и екипировка на екипа за улов на кучета:

- защитни ръкавици;
- примки за ловене на кучета от близко разстояние – закрутки;
- духалки за изстрелване на спринцовки (стрели) с упойващи вещества.

Залавяне на безстопанствени кучета:

Служителите на Общинския приют, залавят кучетата при:

- предварително изготвен график;
- подадени сигнали и жалби от граждани и юридически лица;
- подадени сигнали от общинска администрация;
- подадени заявки от РУ “Полиция” гр. Дупница – сигнали за възникнали инциденти с агресивни кучета и пр.

Залавянето на безстопанствени животни се извършва по начин и при условия, които гарантират здравето им и с минимално страдание, при стриктно спазване изискванията на ЗЗЖ.

Оборудване на МПС за транспортиране на заловените кучета.

Транспортиране на заловените безстопанствени кучета:

- МПС за транспортиране на заловените кучета отговаря на следните изисквания:
 - Да притежава лиценз, издаден от БАБХ – София;
 - Да е с отличителен надпис и изписан телефон в приюта за подаване на сигнали;
 - Кабината за хората и каросерията за животните да са плътно преградени;
 - Каросерията трябва да има климатична инсталация, която да е независима от тази на кабината, освен това в каросерията трябва да има централна вентилация – тава се изисква поради факта, че при упояване на животните телесната им температура се понижава и особено през зимния период е необходимо да има отопление, за да се избегнат смъртни случаи при животните.

Членовете на екипите за залавяне на безстопанствени животни задължително са преминали курс за обучение за защита и хуманно отношение към животните и се ръководят и контролират от ветеринарен лекар.

За всяка проведена акция по улов на скитащи кучета, се изготвя транспортен документ (книжка). В него се посочва дата и час на излизане и връщане на автомобила от и в приюта; район/райони на посещение; брой на уловените кучета; място на улавяне; пол, цвят и отличителни белези на всяко куче. Документът се подписва от член на екипа и представител на общинска администрация.

За всяка проведена акция по връщане на кучета по местата, от които са взети, също се изготвя транспортен документ (книжка). В него се посочва дата и час на излизане и връщане на автомобила от и в приюта; район/райони на посещение; брой на транспортираните кучета; място на връщане; пол, цвят и отличителни белези на всяко куче; номер на постоянния нашийник; име на лице по чл. 47, ал. 3 от ЗЗЖ за всяко върнато куче. Документът се подписва от :

- член на екипа;
- ветеринарният лекар или отговорника на приюта;
- лицето по чл. 47, ал. 3 от ЗЗЖ за всяко куче.

Настаняване на заловените кучета в Общинския приют за безстопанствени животни:

- Заловените от специализирания екип кучета се настаняват в приюта при спазване изискванията на ЗЗЖ;
- Транспортираните до приюта заловени кучета се разтоварват от МПС при спазване условията за хуманно отношение към животните;
- Кучетата се приемат в предкарантинно помещение, където се обезпаразитяват;
- На всяко куче се извършва преглед за идентификация за собственост и клиничен преглед и ако е необходимо - лабораторни изследвания, резултатите от които се вписват в амбулаторния дневник.

Данните за всяко куче се вписват в подробен Дневник, заведен съгласно чл. 44, ал. 2 от ЗЗЖ и съдържащ:

- дата и място на залавяне – район, улица;
- индивидуални белези на животното - цвят; порода; пол; отличителни белези;
- дата и причини за напускане на приюта.

За улеснение при извършване на проверки и за по-голяма яснота по манипулациите през цялостния престой на кучето в приюта в Дневника се вписват и следните данни за всяко настанено куче:

- номер на клетка в карантинното помещение, в която е настанено;
- резултати от клиничен преглед;
- данни за проява на агресивност;
- извършена кастрация, ваксинация срещу бяс;
- номер на индивидуалната клетка в приюта, в която се настанява в следствие;
- дата на уведомяване на собственика, ако има данни за такъв;
- върнато или не на собственика;
- осиновено по реда на чл. 47, ал. 2 от ЗЗЖ;
- прието от лица по чл. 47, ал. 3 от ЗЗЖ;
- обстоятелства като смърт на животното (дата, причина, номер на протокол) или назначена евтаназия (дата, причина, номер на протокол).

На доказано болните и наранени животни се оказва ветеринарномедицинска помощ. В карантинното помещение кучетата престояват 24 часа, след което се третират вътрешно с противопаразитен препарат.

Излизане на кучета от Общинския приют като НЕбезстопанствени животни:

За кучета с данни, че имат собственик (наличие на микрочип; нашийник с данни за собственика и пр.), отговорника на приюта предприема незабавни мерки по издирване и уведомяване на собственика за местонахождението на кучето. До два работни дни от постъпване на куче с данни за собственост, отговорника изпраща писмено уведомление до собственика на кучето, с обратна разписка. За да получи обратно своя домашен любимец, собственикът е длъжен да се яви в Приюта за безстопанствени кучета – Дупница в 7-дневен срок от получаване на уведомлението, където представя ветеринарномедицинския паспорт на кучето. Ако в 7-дневен срок от датата на получаването на писменото уведомление, собственикът на кучето не се яви да го вземе или не бъде открит, кучето се кастрира и предоставя на нов собственик по реда на чл. 47, ал. 2 от ЗЗЖ или се настанява в приют. При получаване на собствено куче от Общинския приют в Дупница, собственикът подписва приемо-предавателен протокол.

За кучета с данни за домашни компаньони, но без налична информация за собственика, отговорника в Приюта, изпраща информация до медиите с пълната налична информация за кучето (порода, цвят, отличителни белези, място и дата на залавяне и пр.). От датата на изпращане на тази информация от общината, започва да тече 7-дневният срок за уведомяване на евентуалния собственик. В случай, че след изтичане на този срок, не се е явил доказан собственик на обявеното куче, то същото се

кастрира и настанява в стационара на приюта за срок от 7 дни с цел предоставяне на нов собственик по реда на чл. 47, ал. 2 от ЗЗЖ, и ако е непотърсено за осиновяване в този срок се връща на мястото, от което е заловено.

Подготвената и изпратена до медиите информация се обявява и в интернет страницата на общината.

Случаите със заловени кучетата, с данни за проявена агресивност подлежат на евтаназия, съгласно чл. 51 от ЗЗЖ.

Кастрираните кучета се настаняват в индивидуалните клетки на приюта, където престояват до 14 дни. По време на престоя в приюта, кучетата се предоставят безвъзмездно на лица, които желаят да ги отглеждат като компаньони, като за целта новият собственик попълва и подписва пакет документи за осиновяване и предприема действия за регистрация по чл. 174 от ЗВМД.

По време на престоя в индивидуалните клетки на приюта, кучетата се предоставят освен на лица, които желаят да ги отглеждат като компаньони, т.е. в домашни условия, но и на лица – граждани или организации за защита на животните, които желаят да се грижат за тях, но извън дома. В тези случаи, кастрираните вече кучета от приюта се маркират и чипират и се връщат по местата, от които са взети, само при условие, че лицата изброени по-горе (граждани или организация за защита на животните) са подписали декларация за спазване на изискванията на чл. 49 и чл. 50 от ЗЗЖ, т.е. да обезпаразитяват на всеки три месеца и да реваксинират срещу бяс върнатите по места кучета, за които поемат грижи и отговорност, както и да вземат мерки за предотвратяване на агресивното поведение на кучетата към хора или животни. В останалите случаи обработените кучета се връщат по местата, от които са взети под контрола и грижите на общината.

Отговорника на Приюта за безстопанствени кучета поддържа Регистър на кучетата по чл. 47, ал. 3, който съдържа: дата и място на залавяне на животното; дата и място, на което е върнато животното; дати на обезпаразитяване, кастрация и ваксиниране срещу бяс; отговорното по надзора лице или организация.

Маркировката на кучетата, които се връщат по местата, от които са взети и на тези, които ще се настаняват в приют е:

- електронен чип, след въвеждане на националната електронна база данни
- и
- видима ушна марка.

За кучетата, които се предоставят безвъзмездно на лица, които желаят да ги отглеждат като компаньони, за кучетата, които са върнати на местата, от които са уловени под надзора и грижите на организациите за защита на животните или други лица, които са подписали декларация за спазване изискванията на чл. 49 и чл. 50 от ЗЗЖ и за кучетата, които ще се настаняват в приют, отговорника на приюта издава ветеринарномедицински паспорт. Паспортът се дава на новия собственик на кучето-компаньон; на лицето/организацията поело грижите за върнатото на улицата куче.

Не се допуска връщането на кучетата по чл. 47, ал. 3 от ЗЗЖ в дворове на детски ясли и градини, училища, болници и в близост до площадки за игра на деца, автомагистрала и летища.

От момента, в който за куче настанено в Общинския приют се установи, че не е собствено, то същото постъпва в Програма за намиране на нов собственик. Пряк ангажимент на отговорника на приюта е прилагане на тази Програма.

По време на целия престой на кучетата в Общинския приют, на животните се осигуряват достатъчно количество храна и вода.

Смърт и евтаназия на кучета в Приюта за безстопанствени кучета – гр. Дупница:

При смърт на куче по време на транспортиране от или до Общинския приют, или при смърт по време на престоя на кучето в приюта, отговорника - ветеринарният лекар на приюта съставя констативен протокол, в който се посочват времето, причината и/или диагнозата за смъртта. За всеки случай на смърт на куче по време на транспорт или по време на престоя в приюта, в тридневен срок се уведомява ОДБХ- Кюстендил, която по преценка за необходимост извършва или възлага проверка/анкетирание съвместно с упълномощени представители на организациите за защита на животните с цел изясняване обстоятелствата и причините за настъпване на смъртта на животното.

Евтаназия на настанени в приюта кучета се допуска при условията на чл. 179, ал. 3, т. 1, 2 и 4 от Закона за ветеринарномедицинската дейност след поставяне на диагноза при клиничен преглед и изследвания, т.е. прилага се за : неизлечимо болни животни с необратими патологични изменения, причиняващи им болки и страдания; ограничаване и ликвидиране на заразна болест, която представлява опасност за здравето на хората или животните; животни, чието агресивно поведение представлява опасност за живота и здравето на хората или животните.

При назначаване на евтаназия, ветеринарният лекар на приюта съставя индивидуален протокол, който съдържа основанията за прилагането ѝ. Протоколът се подписва от ветеринарния лекар, от отговорника на приюта и от трето лице.

“Трето лице” ще бъде представител на неправителствена организация за защита на животните, депозирала в общината и Общински съвет – Дупница, документите отговарящи на изискванията на ЗЗЖ, а именно документ за регистрация по ЗЮЛНЦ и устава на организацията. Ежемесечно организациите за защита на животните изготвят и представят в общината график за присъствието на свой представител, упълномощен за “трето лице”.

При необходимост от назначаване на евтаназия след проведено лечение, в ден различен от депозираният график от организацията за защита на животните, отговорника на приюта, сезира организацията за защита на животните за осигуряване на “трето лице” в дата различна от тези в графика.

При невъзможност или отказ за присъствие на “трето лице” от организация за защита на животните и необходимост от назначаване на евтаназия, за “трето лице” индивидуалните протоколи ще подписва, упълномощен със заповед на Кмета на Община Дупница служител от приюта, който отговаря за защитата и хуманното отношение към животните.

Отчетност и документооборот:

- Транспортен документ (книжка) – за улов на куче; за връщане на куче;
- Регистър;
- Писмено уведомление до собственика на кучето;
- Информация до медиите;
- Декларация за спазване на изискванията на чл. 49 и чл. 50 от ЗЗЖ;
- Ветеринарномедицински паспорти на настанените в приюти кучета;
- Констативен протокол при смърт на куче;
- Индивидуален протокол за назначена евтаназия;
- Амбулаторен дневник;
- Аптечна книга;
- Протокол за получаване на собствено куче;
- Пакет документи за осиновяване на куче от Приюта за безстопанствени кучета в Дупница;
- Дневник за инструктаж;
- Дневник за сигнали;
- Дневник за посетителите на приюта;
- Отчет до общината за дейността на Приюта за безстопанствени кучета за дейността за всеки календарен месец;

- Отчет до общината с информация от Регистъра по чл. 174 от Закона за ветеринарномедицинската дейност при придобиване на куче от нов собственик;
- Отчет до общината с информация от Регистъра по чл.47, ал.3 от ЗЗЖ за вписване на данни и обстоятелства за върнати по местата, от които са взети кучета;

На видно място в приюта (в кабинета на отговорника) се поставят Правила за вътрешния ред на Приюта за безстопанствени кучета.

Сигнали на граждани, фирми и организации, касаещи пряката дейност на Общинския приют – улов на кучета, събиране на трупове на умрели кучета, се приемат всеки работен ден от 9.00 до 17.00 часа.

За вписване на сигналите в заведения дневник е необходимо да се посочат и данни /име, адрес и телефон за обратна връзка/ на подалия сигнала.

За постигане целите и изпълнение на задачите на Програмата е необходимо цялостно оборудване на приюта:

- хирургична маса /операционна/;
- хирургичен инструментариум;
- хладилен шкаф за ваксини и някои видове медикаменти;
- хладилна камера за труповете на кучетата;
- фризер за храна за кучетата;
- пушка за улов на кучета от по- далечно разстояние;
- микрочипове 100 бр./год.;
- четящо устройство за микрочипове;
- компютър и интернет;
- указателни табели ;
- осигуряване на достъп на граждани и организации за защита на животните до приюта с цел улесняване и поощряване кампанията по осиновяване на животните.
- изготвяне на Правила за вътрешния ред на Приюта за безстопанствени кучета.

3. Съвместна работа с ветеринарните лекари на територията на общината.

Необходимо е пълното съдействие от страна на лицензираните ветеринарни лекари на територията на общината за стриктно изпълнение на задължението по чл.

174, ал. 4 от ЗВМД да изпращат в общината ежемесечна информация за регистрираните от тях домашни кучета.

Те са специалистите, които заедно със служителите на ОДБХ- Кюстендил, най-компетентно могат и би трябвало да информират и запознават собствениците на домашни кучета, и тези които желаят да отглеждат куче- компаньон с особеностите на вида, начина за отглеждането му, ангажиментите, които по закон трябва да изпълняват, както и действията които наказва закона. Необходимо е да се разяснява на хората:

- Какво представлява кастрацията;
- Че кастрираните домашни кучета са освободени от “такса за притежаване на куче”;
- Че кастрацията удължава живота на кучетата, тъй като ги предпазва от редица заболявания, в т.ч. и от злокачествени тумори; полови инфекции;
- Че кастрацията предпазва мъжките животни от бягство, изгубване и нежелани травми;
- Че кастрацията успокоява животното и прави характера му по- социален, по- благ.

Полезната информация, която биха могли да изготвят по поставените по- горе и други въпроси, ще се поставя на интернет страницата на общината.

Настоящата Програма предполага провеждането на подобни разяснителни кампании, организирани със съдействието и подкрепата на всички сектори, които ще осъществяват изпълнението на Програмата.

Програмата залага и на провеждане на благотворителни кампании от типа “Отворени врати” или “Ден за Вашия домашен компаньон” и пр. Кампаниите по инициатива на частнопрактикуващите ветеринарни лекари ще бъдат насочени към тази категория граждани, които нямат възможност със собствени средства да кастрират домашният си любимец – куче.

Благотворителните кампании могат да бъдат периодични или епизодични, единични или масови, с размер на дейността, според желанието и възможностите на всеки един от ветеринарните лекари, които ще се включат в нея.

Тези кампании ще бъдат огласени посредством медийните партньори по Програмата. Програмата допуска възможност за договаряне с лицензирани частнопрактикуващи ветеринарни лекари, разполагащи с необходимите условия да извършват кастрация на куче, подлежащи на тази манипулация.

В резултат – ветеринарните лекари ще рекламират своята работа, а Програмата ще спечели нови съмишленици и подкрепа, ще се създаде чувство на отговорност у хората и ще ги направи съпричастни към проблемите, които се стреми да реши Програмата. Ще се подобрят резултатите от изпълнението на настоящата Програма.

4. Осиновителни кампании.

Законът за защита на животните регламентира безвъзмездното получаване на кучета, настанени в общинския приют от лица, които желаят да ги отглеждат като компаньони, т.е. да станат реални собственици, които да отглеждат кучето в домакинството.

Осиновителните кампании могат да се провеждат периодично или епизодично. Осиновителните кампании ще се стремят към ангажиране на популярни лица, под патронажа на които да се провеждат различните кампании.

При добре организирани и проведени осиновителните кампании, може да се очаква, както голям брой на осиновените кучета, така и голям брой спечелени съмишленици, които под различна форма на дарения да подпомогнат работата на Общинския приют в Дупница и условията в него.

В резултат от тези кампании се очаква и повишаване на гражданската активност и отговорност към безстопанствените животни.

Тези кампании ще се окажат и особено полезни за подобряване имиджа на община Дупница.

VIII. СЕКТОРИ, С КОИТО ЩЕ СЕ ОСЪЩЕСТВЯВА ПРОГРАМАТА

1. Местна власт.

В изпълнението на Програмата ще се включат:

- Общински съвет – приема Програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Дупница. Предвижда годишен бюджет за изпълнението ѝ. Гласува бюджет за изпълнение на Програмата на Приюта за безстопанствени кучета – Дупница. Контролира изпълнението и отчитането резултатите от Програмата.
- Кмет – организира изпълнението на Програмата и ежегодно внася отчет за нейното изпълнение пред генералния директор на БАБХ; контрол върху работата на Приюта за безстопанствени кучета-Дупница – контрол за спазване изискванията за защита на животните в приюта; контрол на средствата от общинският бюджет, предвидени за работата на приюта; строг механизъм за осигуряване на средствата, събрани от такса “притежаване на куче”; регистрация

и пререгистрация на домашни кучета, и издаване на съответното разрешително, контрол и санкции на нарушителите; контрол за изоставяне на животни на територията на общината; контрол за идентификация и регистрация на кучета; издирване на некоректните платци на такса “притежаване на куче” и връчване на предписание.

- Приют за безстопанствени кучета - Дупница – приемане сигнали и молби от граждани; залавяне на безстопанствени кучета на територията на общината; грижи и ветеринарномедицинско обслужване на настанените в приюта кучета; прилагане на система за информиране на гражданите за животните, които се предлагат за отглеждане; прилагане Програма за намиране на нови собственици на настанените в приюта животни.

2. Ветеринарни специалисти.

- Българска агенция по безопасност на храните – създаване и поддържане на национална електронна база данни за регистрираните по чл. 174 от ЗВМД кучета.
- Областна Дирекция по безопасност на храните – в рамките на своите правомощия ще съдействат и осъществяват контрол по изпълнение мерките за овладяване на популацията на безстопанствените кучета; за регистрацията на домашни кучета при ветеринарни специалисти.
- Български ветеринарен съюз и частнопрактикуващи ветеринарни лекари да съдействат за стриктно изпълнение на задължението по чл.174, ал. 4 от ЗВМД да изпращат в общината ежесмесчна информация за регистрираните от тях домашни кучета; организиране на благотворителни кампании.

3. Неправителствени организации.

- Международни неправителствени организации за защита на животните;
- Български неправителствени организации за защита на животните – юридически лица, регистрирани по Закона за юридическите лица с нестопанска цел, в чиито устава е предвидена дейност за защита на животните.

Тези неправителствени организации могат да съдействат за изпълнение на Програмата чрез :

- Набиране на небюджетни финансови средства (дарения) за изпълнение на Програмата;
- Поемане надзора и грижите за кучетата, обработени, маркирани и кастрирани в Приюта в Дупница при връщането им на местата, от които са взети, в това число подписване на декларация по чл. 49 и чл.50 от ЗЗЖ, обезпаразитяване на всеки три месеца и реваксинация срещу бяс; ежегодно заверяване паспорта на кучето в общинска администрация за извършените обезпаразитявания и ваксинации; вземане мерки за предотвратяване агресивното поведение на кучетата към хора и животни;
- Активно популяризиране сред населението на Програмата за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Дупница;
- Доброволни зоопатрули - работа с граждани – собственици на домашни кучета, по отношение разясняване техните права и задължения като такива, по сигнали за нехуманно отношение към животните от граждани;
- Активна работа по намиране реални собственици на настанени в Приюта за безстопанствени кучета в Дупница – подпомагане на осиновителни кампании;
- Да извършат независимо преброяване на безстопанствените кучета на територията на община Дупница през първата и през последната година от срока на Програмата – по утвърдена методика, с цел отчитане ефекта от предприетите мерки по изпълнение на програмата;
- Да оказват необходимото съдействие на служителите на БАБХ при изпълнение на контролните им функции.

4. Регионални медии.

- Активно популяризиране на мерките, заложи в Програмата за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Дупница;
- Коректно отразяване на резултатите по изпълнение на Програмата;
- Активно съдействие/участие в системата за намиране на нови собственици на кучета, настанени в Приюта за безстопанствени кучета - Дупница.

5. Граждани на Дупница.

Собственици на домашни кучета – отношение и грижи за домашния любимец, съгласно изискванията на Закона за защита на животните; задължителна ветеринарна и административна регистрация на кучета; коректно заплащане на такса “притежаване на куче”, освен за категориите кучета освободени по закон от заплащането ѝ; отглеждане и грижи за домашно куче, опазвайки чистотата на околната среда, спокойствието на своите съседи, безопасността на хора и други животни при извеждане на кучето извън дома; да осигуряват стерилизацията на своите кучета-компаньони, освен ако в случай на възпроизводство са в състояние да отглеждат новородените животни или да ги предоставят на нови собственици; да оказват необходимото съдействие на служителите на БАБХ при изпълнение на контролните им функции; да осигуряват достъп на контролните органи по ЗЗЖ до обектите и за оказване на неотложна помощ на животно, което е застрашено със смърт или тежко увреждане на здравето.

Граждани, непритежаващи домашно куче – гражданска нетърпимост към всеки вид неспазване на установените правила за отглеждане, разхождане, развъждане на домашни кучета – сигнализиране за нарушения и съдействие на контролните органи за удостоверяване на същите; осиновяване на кучета от Приюта за безстопанствени кучета; поемане отговорност и грижи по кучета, настанени в Приюта при връщането им на местата, от които са уловени – удостоверяващи това чрез подписване на декларация за спазване изискванията по чл. 49 и чл. 50 от ЗЗЖ; при намиране на болно или наранено животно да информират ОДБХ, съответното РУ “Полиция” гр. Дупница или приюта за животни.

IX. ПРОГРАМА ЗА НАМИРАНЕ НА НОВИ СОБСТВЕНИЦИ НА НАСТАНЕНИТЕ В ОБЩИНСКИЯ ПРИЮТ КУЧЕТА И СИСТЕМА ЗА ИНФОРМИРАНЕ НА ОБЩЕСТВЕННОСТТА ЗА ЖИВОТНИТЕ, ВКЛЮЧЕНИ В ПРОГРАМАТА, КОИТО СЕ ПРЕДЛАГАТ ЗА ОТГЛЕЖДАНЕ.

В тази Програма ще се включват:

- Всички кучета, настанени в Приюта за безстопанствени кучета - Дупница и непотърсени от своя собственик, или за които не се е явило лице или

организация за защита на животните, които да поемат грижите за кучето върнато на мястото, от което е заловено.

- Кучетата, които не следва да се връщат на местата, от които са взети, предвид разпоредбата на чл. 48 от ЗЗЖ - да не се връщат обратно кучета в дворове на детски ясли и градини, училища, болници и в близост до площадки за игра на деца, автомагистрала и летища.
- Кучетата, които са предоставени от своите собственици на Приюта поради това, че не могат да полагат необходимите за животното грижи в домашни условия.

В тази Програма се включват само кастрирани кучета.

Пряко ангажирани с изпълнението на Програмата са:

- Приют за безстопанствени кучета – Дупница – подготвяне и навременно подаване на информация към медиите за включените кучетата, в програмата; организиране на осиновителни кампании;
- Община Дупница – поддържане на актуална информация в интернет страницата на общината за кучета, настанени в Приюта, които могат да бъдат осиновени;
- Организациите за защита на животните – подпомагане на осиновителните кампании; организиране на своите членове и симпатизанти, които желаят да станат реални собственици на куче от приюта;
- Регионални медии – активно отразяване на осиновителните кампании; навременно подаване към населението на получената информация за кучетата, включени в програмата.

Програмата ще се изпълнява посредством :

- Осиновителни кампании, организирани от Община Дупница и НПО, със съдействието на медии;
- Поддържане на актуална информация в интернет страницата на Община Дупница;
- Предоставяне на актуална информация до медиите за кучетата, включени в Програмата.

Х. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ РЕАЛИЗИРАНЕ НА ПРОГРАМАТА.

1. Качествени промени.

Качествените промени, които се очакват в следствие на изпълнение на мерките за овладяване на популацията на безстопанствените кучета са:

- Освобождаване градската среда от безстопанствените агресивни кучета, вследствие на което ще се намали социалното напрежение;
- Връщането на неагресивни, обработени (кастрирани, ваксинирани и обезпаразитени) кучета по местата от които са уловени, ще предотврати прииждането на нови необработени животни извън територията на град Дупница;
- Контролът върху регистрацията на домашни кучета и събираемостта на такса “притежаване на куче” ще спомогнат за трайното решаване на проблема и овладяване на притока на нежелани животни от дома към улицата.

2. Количествени подобрения.

Количествените промени, които се очакват в следствие на изпълнение на мерките за овладяване на популацията на безстопанствените кучета са:

- Постепенно намаляване популацията на безстопанствените кучета до изтеглянето им в приюта;
- Постепенно увеличение броя на регистрираните кучета и обхващането им в националната електронна база данни;
- Повишаване постъпленията от такса “притежаване на куче”;
- Постепенно увеличаване броя собствениците на домашни кучета, които по своя преценка кастрират домашния си любимец;
- Увеличаване броя на осиновените кучета по Програмата за намиране на нови собственици;
- Увеличаване броя на обособените места за свободно разхождане и/или дресировка на домашни кучета.

3. Критерии за отчитане изпълнението на Програмата.

- Брой обработени кучета;
- Брой регистрирани домашни кучета;

- Брой кастрирани домашни кучета;
- Брой осиновени кучета;
- Брой на безстопанствените кучета – контролно преброяване;
- Брой на сигналите подавани от граждани и фирми за наличие на безстопанствени кучета, създаващи безпокойство у хората;
- Брой/липса на инциденти с хора и животни, пострадали от агресивно поведение на безстопанствено или домашно куче.

XI. НЕОБХОДИМИ СРЕДСТВА И РЕСУРСИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА.

1. Финансиране.

- От събраните средства от такса “регистрация на куче” и такса “притежаване на куче”;
- От дарения на граждани, фирми и неправителствени организации;
- Средства осигурени от Министерски съвет по предложение на министъра на земеделието и храните и министъра на финансите - § 7 от ЗЗЖ;
- Общински бюджет;
- От спечелени проекти по оперативни програми и др.

2. Човешки ресурс.

- Служители на Приют за безстопанствени кучета;
- Общински служители;
- Членове на организации за защита на животните на територията на Община Дупница;
- Частнопрактикуващи ветеринарни лекари на територията на Община Дупница.

3. Време за изпълнение.

Съгласно § 5 от Преходните и заключителни разпоредби на ЗЗЖ периодът за работа по Програмата е 5 годишен, за който период кучетата следва поетапно да бъдат изтеглени в приюта.

Програмата влиза в сила след приемането ѝ от Общинския съвет и продължава до трайното намаляване на популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Дупница, и последващото им настаняване в приюта.

Дейностите по програмата и етапите на изпълнението ѝ се отчитат и актуализират ежегодно от Кмета на община Дупница пред изпълнителния директор на БАБХ и Общински съвет - гр. Дупница.

При промяна в нормативната уредба, касаеща дейностите по овладяване популацията на безстопанствените кучета, дейността на общината и нейните структури следва да се подчини и реорганизира съобразно регламентираното в националното законодателство, а настоящата Програма – своевременно актуализирана.

XII. КОНТРОЛ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА.

Кметът на общината със своя заповед ще сформира поименна работна група с конкретни задължения по осъществяване контрола по изпълнение на Програмата. Препоръчително е да се провеждат периодични заседания на сформирания работна група на всеки 4 месеца за отчитане и анализ на налични резултати; изпълнени задачи; планиране на нови мероприятия; предложение за бюджета на Програмата за всяка следваща година и пр.

ДЕФИНИЦИИ

1. *"Агресивни кучета"* са кучета, които проявяват спонтанна неадекватна реакция, насочена срещу хора или животни, която в зависимост от силата и нейното естество би могла да доведе до нараняване или причиняване на смърт.
2. *"Блокиране на раждаемостта"* е спиране възпроизводството на популацията на безстопанствените и домашните кучета.
3. *"Болка, страдание и увреждане"* е причиняването на смущения в здравето (физическо и нервномозъчно) на животните. Това включва причиняването на болест, травма и физиологичен и нервномозъчен дискомфорт в момента на използването на животното или впоследствие (например след инжектиране на карциногени).
4. *"Дезинсекция"* е комплекс от методи за унищожаване на вредни насекоми и кърлежи.
5. *"Дезинфекция"* е комплекс от методи и средства за обезвреждане на патогенни микроорганизми върху живи или неживи обекти.
6. *"Евтаназия"* е умъртвяване на животните без болка и стрес с лицензиран лекарствен продукт.
7. *"Зоонози"* са заразни болести, които се предават от животните на хората.
8. *"Кастрация"* е отстраняване на яйчниците и матката на женските животни и тестисите на мъжките.
9. *"Кучета-компаньони"* са кучета, които се отглеждат в домакинството или от интерес към животното;
10. *"Овластяване на популацията"* е научнообосновано регулиране на популацията на безстопанствените животни, което позволява контрол над броя им и цели освобождаването на улиците от тях.

11. *"Приют за животни"* е общински обект, който разполага с подходящи условия, за да осигури на безстопанствени животни ветеринарномедицинско обслужване, грижи, подслон и намиране на нов собственик.

12. *"Скитащо животно"* е всяко животно компаньон, което или няма дом или се намира извън границите на дома на своя собственик или гледач и не е под контрола или под прекия надзор на собственик или гледач.

13. *"Трето лице"* е представител на неправителствена организация за защита на животните, а в общините, в които няма регистрирана такава организация - служител от приюта, който отговаря за защитата и хуманното отношение към животните.

ИЗПОЛЗВАНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Ангелов, д-р А., Годишен доклад за дейността на Приюта за безстопанствени кучета към община Дупница - 2008 г.
2. Ангелов, д-р А., Годишен доклад за дейността на Приюта за безстопанствени кучета към община Дупница - 2009 г.
3. Ангелов, д-р А., Годишен доклад за дейността на Приюта за безстопанствени кучета към община Дупница - 2010 г.
4. Ангелов, д-р А., Годишен доклад за дейността на Приюта за безстопанствени кучета към община Дупница - 2011 г.
5. Ангелов, д-р А., Годишен доклад за дейността на Приюта за безстопанствени кучета към община Дупница - 2012 г.
6. Ангелов, д-р А., Годишен доклад за дейността на Приюта за безстопанствени кучета към община Дупница - 2013 г.
7. Европейска конвенция за защита на животните компаньони, Страсбург, № 125/13.11.1987 г.
8. Закон за ветеринарномедицинската дейност /в сила от 01.05.2006 г., изм. ДВ., бр. 7/25.01.2013 г./
9. Закон за защита на животните /Обн. ДВ., бр.13/08.02.2008 г., изм. ДВ., бр.92/22.11.2011 г./
10. Наредба № 41 /Обн. ДВ., бр.1/06.01. 2009 г., изм. ДВ., бр.30/17.04.2012 г./
11. СЗО, Експертен комитет по беса, Осми доклад, Женева 1992 г., Серия № 824.

12. СЗО, Консултация върху приложимостта на глобален контрол и елиминиране на градския бяс, Женева, 11-13.12.1989 г., VPH/93.116

13. <http://www.dupnitsa.bg/>

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ
КЪМ ПРОГРАМА ЗА ОВЛАДЯВАНЕ ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА НА ТЕРИТОРИЯТА
НА ОБЩИНА ДУПНИЦА 2014 – 2019 г.

№	Действия	Изпълнители	Срок	Източници за финансиране и прогноза за необходимите ресурси в лв.	Очакван ефект
1.	РЕГИСТРАЦИЯ НА ДОМАШНИТЕ КУЧЕТА И КОНТРОЛ НАД СОБСТВЕНИЦИТЕ С ЦЕЛ БЛОКИРАНЕ ПРИТОКА ОТ ДОМА КЪМ УЛИЦАТА.				
1.1.	Изграждане на мрежа от обособени места за свободно разхождане на домашни кучета. - градинки за домашни любимци, включени в тях контейнери за екскременти	Община	постоянен	10 000 лв. Финансиране от общински бюджет/ европейски фондове/дарения	Изпълнение на нормативно изискване към кметовете на общини да осигурят маркирани и обособени обществени места за разхождане на домашни кучета. Осигуряване на добри условия за свободно разхождане на домашните кучета, без с това да се нарушава спокойствието и комфорта на останалите граждани.

1.2.	Разширяване функционалността на електронен регистър за административна регистрация на домашни кучета.	Община	текущ	Събраните средства от такса “притежаване на куче”	Подобряване обслужването на граждани – собственици на домашни кучета при административната регистрация на животните. Повишаване събираемостта от такса “притежаване на куче”.
1.3.	Организиране на сигурна система за навременно подаване и получаване на информация за ветеринарна регистрация на домашните кучета.	ОДБХ / Съсловна организация	постоянен		Изпълнение на нормативно изискване към ветеринарните лекари за предоставяне на тази информация. Събраната информация би дала ясна картина за реалния брой домашни кучета, отглеждани на територията на община Дупница.
1.4.	Актуализиране на местната нормативна уредба, съгласно действащото законодателство.	Общински съвет/Община /ОДБХ	При нормативна и фактическа необходимост		Навременно адаптиране на местната нормативна уредба към промените в националното законодателство.
1.5.	Предписания и глоба за собственици, не заплатили такса “притежаване на куче” и нарушаващи общинските	Община-Контролно звено/ отдел “Екология”	Постоянен		Повишаване гражданската активност и отговорност при спазване на нормативните изисквания към собствениците на

	наредби за притежаване и отглеждане на куче.				домашни кучета.
1.6.	Организиране и провеждане на съвместни проекти / кампании по кастрация, обезпаразитяване, маркиране и пр.	ОДБХ/ Съсловна организация/ Община	Ежегодно	Събраните средства от такса “притежаване на куче”/ Общински бюджет/ проекти	Стимулиране собствениците на домашни кучета да ограничат раждаемостта на своите животни и създаване на нежелано потомство.
1.7.	Просветно-информационни кампании	Медии / ветеринарни специалисти	Ежегодно	Събраните средства от такса “притежаване на куче”	Запознаване на населението с полезна информация за нормативните изисквания, информация за болести пренасяни от животни, начини за предотвратяване разпространението на зарази и пр.
2.	МАСОВА КАСТРАЦИЯ, ВАКСИНИРАНЕ, ОБЕЗПАРАЗИТЯВАНЕ, МАРКИРАНЕ, ПАСПОРТИЗАЦИЯ И ВРЪЩАНЕ НА ЖИВОТНИТЕ ПО МЕСТАТА НА ЗАЛАВЯНЕТО ИМ ИЛИ НАСТАНЯВАНЕТО ИМ В ПРИЮТ.				
2.1.	Ремонт, разширение, оборудване на ветеринарната	Община	При необходимост	Събраните средства от такса	Създаване на условия, отговарящи на нормативните изисквания към

	амбулатория в Приюта, включително и увеличаване броя на клетките.			“притежаване на куче”/Общински бюджет и дарения	обектите, в които се настаняват и обработват животните. Създаване на благоприятни условия за работа на служителите на специализираното звено.
2.2.	Създаване на електронен регистър за постъпващите и обработени в приюта безстопанствени животни.	Община		Събраните средства от такса “притежаване на куче” и дарения	Коректно и бързо документиране на необходимата информация по извършените манипулации с животните от техния улов до последващите през годините обезпаразитяване и реваксинации. Добра оперативност и нагледност за изготвяне на различни по характер и период справки. В перспектива, регистъра ще представлява готова картотека на безстопанствените животни, настанени в приюта – нормативно изискване по реда на чл. 126 от Наредба № 41 от 10.12.2008 г.
2.3.	Закупуване на микрочипове за осиновените и върнати кучета.	Община	Постоянен	Събраните средства от такса “притежаване на	Повишаване ефективността в работата на специализирания екип при въвеждане на последващи

				куче”/ дарения	манипулации с животните. Възможност за проследяване и контрол върху собствениците, по отношение неизоставянето на осиновените животни.
2.4.	Актуализиране вътрешния правилник за работа на Приюта за безстопанствени кучета, съгласно разпоредбите на ЗЗЖ и поднормативните документи.	Община	При необходимост		Ясни правила за работа на екипа, които ще дават възможност за контрол върху преките задължения на служителите от страна на общинското ръководство и упражняване на обществен мониторинг.
2.5.	Осигуряване на мобилна клиника и за обработка на безстопанствени кучета по съвместни проекти с неправителствени организации.	Община/ НПО	2019 г.	Дарения/ проекти	Възможност за обработка на безстопанствени кучета в квартали с преобладаващо ромско население, индустриални зони и др.
2.6.	Организиране и провеждане на съвместни проекти/кампании по кастрация, обезпаразитяване, маркиране и пр. на безстопанствените кучета.	ОДБХ/ община	Ежегодно	Общински бюджет/ дарения/ по проекти	Масово извършваните мероприятия по кастрация на безстопанствени кучета, допринася за по- бързото и сигурно овладяване на популацията на уличните кучета

					на дадена територия, а бързото им връщане по местата на залавянето им гарантира недопускането на други, необработени кучета в ареала.
2.7.	Просветно-информационни кампании.	Медии / ветеринарни специалисти/ община	постоянен	Събраните средства от такса “притежаване на куче”	Популяризиране действията по проблематика, предприемани от страна на местната власт и партньорите ѝ по програмата. Запознаване на населението с полезна информация за нормативните изисквания, информация за болести пренасяни от животните, начини за предотвратяване разпространението на зарази и пр.
2.8.	Рекламни пана/ Билбордове с информация за Приюта за безстопанствени кучета.	Община	2014-2019 г.	Общински бюджет/ Събраните средства от такса “притежаване на куче”	Популяризиране на дейността на Приюта за безстопанствени кучета- гр.Дупница. Провокиране желанието на гражданите да осиновят бездомно куче.
2.9.	Издаване и разпространение на информационни брошури,	Общински съвет/ Община/	Постоянен	Събраните средства от такса	Запознаване на заинтересованите с биологичните особености и

	листовки и др. материали.	ОДБХ/ НПО		“притежаване на куче”	нуждите на кучето, с ползите от извършване на манипулациите кастрация, обезпаразитяване и ваксинация на кучето и др.
2.10	Провеждане на образователни кампании.	Община/ ОДБХ/ НПО	Постоянен		Повишаване интереса на децата към животните и грижата за тях. Запознаване на подрастващите с хуманното отношение към животните.
2.11.	Преброяване на безстопанствените кучета на територията на община Дупница.	Община/ Организация за защита на животните/ Доброволци	Ежегодно	Събраните средства от такса “притежаване на куче”/ дарения	Възможност за точна преценка промяната в популацията на безстопанствените кучета като критерий за успеваемост на предвидените мерки.